Republica Moldova,
mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4

Prima instanță: Judecătoria Criuleni sediul central – judecător Cimbir Nadejda
Dosarul nr. 2rc-99/26; PIGD 2-26019988-02-2rc-08062026

D E C I Z I E

5 octombrie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:

Președintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan

Examinând, fără participarea părților, recursul declarat în interesele „SERVPRODLAND" S.R.L de către avocatul Burac Victor, și recursul declarat în interesele S.A. „TRIMEXPO" împotriva încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 19 mai 2026, prin care a fost soluționată cererea înaintată de reprezentantul pârâtului „SERVPRODLAND" S.R.L., avocatul Burac Victor, privind ridicarea excepției de tardivitate a acțiunii civile depuse „TRIMEXPO" S.A., avocatul Goiman Alexandru împotriva „SERVPRODLAND" S.R.L. cu privire la încasarea remunerației pentru servicii de păstrare și compensarea cheltuielilor de judecată, –

C o n s t a t ă:

I. Circumstanțele cauzei, stabilite de instanța de fond:

La 19 februarie 2026, reprezentantul „TRIMEXPO" S.A., avocatul Goiman Alexandru, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva „SERVPRODLAND" S.R.L. cu privire la încasarea remunerației pentru servicii de păstrare și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a invocat că la 17 mai 2018 între reclamantul „TRIMEXPO" S.A., în calitate de prestator de servicii - executant, şi pârâtul „SERVPRODLAND" S.R.L., în calitate de beneficiar-cumpărător, a fost încheiat contractul de implementare a producției tehnico ştiințifice pentru culturi de lavandă nr. 7/18 (denumit în continuare - „Contract nr. 7/18 din 17 mai 2018").

Conform art. 1 din contractul nr. 7/18 din 17 mai 2018, reclamantul „TRIMEXPO" S.A s-a obligat să cultive, să vândă, să acorde asistență consultativă şi instrucțiuni de plantare şi îngrijire în formă scrisă pentru cultura soiului-clonă de lavandă - „Moldoveanca 4", într-o cantitate de 20.000 (douăzeci de mii) de butaşi înrădăcinați, să urmărească implementarea corectă a procesului de cultivare a lavandei în toate fazele acesteia inclusiv lucrări curente de întreținere și recoltare (cu ieşirea în câmp). În schimb, pârâtul „SERVPRODLAND" S.R.L. s-a obligat să cumpere, să plătească produsele prevăzute de contractul nr. 7/18 din 17 mai 2018, să aplice întocmai tehnologia pusă la dispoziție de prestatorul de servicii, să informeze pe acesta de toate eventualele probleme care pot apărea în întreg procesul de cultivare al lavandei.

Conform art. 9 din contractul nr. 7/18 din 17 mai 2018, reclamantul s-a obligat să producă butașii înrădăcinați de levănțică până la data de 20 octombrie 2018. Iar, în

conformitate cu art. 11 din contractul nr. 7/18 din 17 mai 2018, pârâtul „SERVPRODLAND” S.R.L. era obligat ca, până la data menționată supra să preia personal sau prin delegați autorizați produsele şi să semneze factura fiscală şi actul de primire-predare.

Prin acordul adițional nr. 1 la contractul nr.7/18 din 17 mai 2018, părțile au convenit să prelungească termenul de preluare de către pârât a butașilor înrădăcinați de levănțică până la data de 20 octombrie 2019.

Astfel, reclamantul „TRIMEXPO” S.A şi-a executat integral obligația de a face, constând în cultivarea soiului-clonă de lavanda -„Moldoveanca 4” şi obligația de predare a bunurilor la data de 11 octombrie 2018, fapt demonstrat prin certificatul de valoare biologică nr. VBUN0713ABC din 11 octombrie 2018, emis de ANSA. Contrar obligațiilor asumate, pârâtul „SERVPRODLAND” S.R.L. nu a preluat butașii înrădăcinați de levănțică la termenul stabilit.

Menționează că, în acord cu pct. 5.2. din contractul nr.7/18 din 17 mai 2018, pârâtul „SERVPRODLAND” S.R.L. şi-a asumat obligația pecuniară de a achita reclamantului „TRIMEXPO” S.A o remunerație pentru serviciile de păstrare a butașilor înrădăcinați de levănțică, începând cu data de 21 octombrie 2018. Iar, în temeiul Acordului de modificare nr.1 al contractului nr. 7/18 din 17 mai 2018, părțile au convenit că, remunerația pentru serviciile de păstrare a butașilor înrădăcinați de levănțică se vor achita de către pârât începând cu data de 21 octombrie 2019. Respectiv, coraportat la neexecutarea de către pârât a obligației de preluare bunurilor ce constituie obiect al contractului, pârâtul „SERVPRODLAND” S.R.L. datorează față de reclamant remunerația cuvenită pentru serviciile de păstrare, care se determină în conformitate cu pct.11.1 din contractul nr. 7/18 din 17 mai 2018.

A indicat că remunerația datorată reclamantului „TRIMEXPO” S.A. pentru serviciile de păstrare a butașilor de levănțică înrădăcinați se calculează în cuantum de 1% din valoarea contractului pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce constituie 140 (o sută patruzeci) euro pentru fiecare zi de întârziere, calculată începând cu data de 21 octombrie 2019.

A notat că, ulterior executării integrale şi conforme a obligațiilor asumate de către reclamant, inclusiv cultivarea culturii de levănțică, cu suportarea tuturor cheltuielilor aferente procurării materialului săditor, lucrărilor de cultivare, îngrijire şi depozitare, pârâtul, printr-o scrisoare transmisă la 20 noiembrie 2020, la adresa electronică a directorului comercial, a comunicat în mod unilateral şi nejustificat intenția de a stopa proiectul de levănțică, invocând pretexte care se contrazic cu diligența profesională şi buna-credință, referitoare la pretinsa scădere a cererii şi inexistența unei piețe de desfacere. Corespunzător, fără a recunoaște legalitatea şi efectele acestei notificări, pârâtul „SERVPRODLAND” S.R.L. are obligația pecuniară de a achita în beneficiul reclamantului suma de 30.580,00 (treizeci mii cinci sute optzeci mii) euro, reprezentând parțial remunerația datorată reclamantului pentru serviciile de păstrare a butașilor înrădăcinați de levănțică.

La 23 martie 2026, reprezentantul pârâtului „SERVPRODLAND” S.R.L., avocatul Burac Victor, a înaintat referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind tardivă, în acest sens înaintând excepție de tardivitate a acțiunii, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, anularea măsurilor de asigurare, iar dacă cererea privind excepția de tardivitate va fi respinsă, a solicitat obligarea reclamantului la plata unei cauțiuni pentru eventualul prejudiciu cauzat prin aplicarea măsurilor de asigurare.

În motivarea excepției de tardivitate, invocând prevederile art. 391 alin. (1), 395 alin. (1) din Codul civil, a menționat că cererea de chemare în judecată depusă la 19 februarie 2026 de „TRIMEXPO” S.A. la Judecătoria Criuleni (sediul Central) este tardivă. Or, în pct. 7 şi 9 din

acțiunea depusă la 19 februarie 2026 la Judecătoria Criuleni (sediul Central), „TRIMEXPO” S.A. a susținut că chipurile „şi-a executat” obligația de cultivare a butașilor (şi că era „gata” să le livreze) încă din 10 octombrie 2018.

A afirmat că „contrar obligațiilor asumate „SERVPRODLAND” S.R.L. nu a preluat butaşii”. Din aceste motive a solicitat „TRIMEXPO” S.A. instanței de judecată, în baza art. 5.2. din contractul nr. 7/18 din 17 mai 2018 (cu modificările operate prin Acordul adițional nr. 1 din 19 octombrie 2018), încasarea de la „SERVPRODLAND” a pretinsei „remunerații pentru păstrarea” butașilor inexistenți, de la 19 octombrie 2019 (data indicată în Acordul adițional nr. 1 încheiat la 19 octombrie 2018) până la data depunerii acțiunii, adică până la 19 februarie 2026, în sumă totală de 30.580,00 (treizeci mii cinci sute optzeci) euro, adică 140 euro pe zi.

Corespunzător, circumstanțele sus-indicate atestă, că însăși „TRIMEXPO” S.A. recunoaște că a cunoscut despre pretinsa „încălcare” de către „SERVPRODLAND” S.R.L. a pretinsului „drept” al „TRIMEXPO” S.A. la plata „remunerației de păstrare”, în ordinea prevăzută de art. 5.2. din contract, încă din octombrie 2019 (cînd afirmă „TRIMEXPO” S.A. că „a cultivat” butașii de levănţică, însă „SERVPRODLAND” S.R.L. chipurile „nu a preluat” produsele respective.

Indică că în măsura în care însăși reclamantul recunoaște aceste circumstanțe în acțiunea depusă la 19 februarie 2026, pârâtul „SERPRODLAND” S.R.L. este degrevat de povara probațiunii circumstanțelor sus-menționate, prin prisma prevederilor art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă. Or, în asemenea circumstanțe se atestă cert că în speța vizată în acțiunea depusă de „TRIMEXPO” S.A. la 19 februarie 2026, dreptul la acțiune al „TRIMEXPO” S.A. a apărut, conform art. 395 alin. (1) din Codul civil, precitat, în octombrie 2019. Respectiv, termenul de prescripţie prevăzut de art. 391 alin. (1) din Codul civil, pentru depunerea de către „TRIMEXPO” S.A. a acţiunii de apărare a pretinsului drept „încălcat”, a expirat în octombrie 2022. Întrucât cererea de chemare în judecată a fost depusă de „TRIMEXPO” S.A. doar la 19 februarie 2026 (peste aproape 5 ani după expirarea termenului de prescripţie), iar în acţiunea depusă „TRIMEXPO” S.A. nu a solicitat instanţei repunerea în termenul de prescripţie omis, acţiunea respectivă urmează a fi respinsă ca tardivă.

În ceea ce privește măsurile de asigurare, aplicate de instanță prin încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) nr. 2c-14/26 din 2 martie 2026, a solicitat emiterea încheierii privind obligarea „TRIMEXPO” S.A. de a achita o cauțiune în mărimea valorii pretențiilor din acțiune, în ordinea prevăzută de art. 182 din Codul de procedură civilă, anume în sumă de 30.580,00 euro în echivalent în lei moldovenești conform cursului oficial de schimb stabilit de Banca Națională a Moldovei la data achitării cauțiunii, în vederea compensării prejudiciilor ce ar putea fi cauzate „SERVPRODLAND” S.R.L., cu stabilirea unui termen pentru achitarea cauțiunii şi atenționarea reclamantului că în cazul neachitării cauțiunii în termenul stabilit de instanță măsurile de asigurare a acțiunii aplicate anterior vor fi anulate prin încheiere emisă de instanță din oficiu şi executorie imediat.

De asemenea, în temeiul prevederilor art. 90 lit. i), art. 94 alin. (1), art. 95 și art. 96 din Codul de procedură civilă, a solicitat încasarea din contul reclamantului în beneficiul pârâtei a cheltuielilor de judecare a cauzei în sumă de 80.592,00 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate de „SERVPRODLAND” S.R.L. în cazul respingerii acțiunii.

I.I. Încheierea primei instanțe: În temeiul încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 19 mai 2026, s-a admis cererea înaintată de reprezentantul pârâtei „SERVPRODLAND” S.R.L., avocatul Burac Victor, cu privire la excepția de tardivitate și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul „TRIMEXPO”

S.A., avocatul Goiman Alexandru împotriva „SERVPRODLAND” S.R.L. cu privire la încasarea remunerației pentru servicii de păstrare și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat din contul „TRIMEXPO” S.A. în beneficiul „SERVPRODLAND” S.R.L. suma de 12000 (doisprezece mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezența cauză, cu respingerea în rest a cererii privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică. S-au anulat măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) nr. 2c-14/26 din 2 martie 2026, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de „TRIMEXPO” S.A. împotriva „SERVPRODLAND” S.R.L. cu privire la încasarea remunerației pentru servicii de păstrare și compensarea cheltuielilor de judecată, o dată cu intrarea în vigoare a prezentei încheieri.

I.II. Recursul declarat: 1. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 02 iunie 2026 „SERVPRODLAND” S.R.L, reprezentat de avocatul Burac Victor, a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 29 aprilie 2026, în partea privind respingerea pretenției de încasare a cheltuielilor de judecată în cuantumul ce depășește suma admisă.

Argumentează că, în speță, pârâta S.R.L. „SERVPRODLAND” a solicitat compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 80 592 lei, prezentând în acest sens contractul de asistență juridică, acordul adițional privind stabilirea onorariului de 100 euro/oră, tabelul activităților efectuate pentru un total de 40 de ore, factura fiscală și extrasul bancar ce confirmă achitarea sumei pretinse.

Indică că, deși instanța de fond a constatat că pârâta a beneficiat de asistența juridică a avocatului Burac Victor și că înscrisurile prezentate confirmă suportarea cheltuielilor invocate, a reținut că dovada achitării acestora nu determină, în mod automat, obligația instanței de a dispune compensarea lor integrală.

Menționează că, deşi, prin încheierea recurată, „SERVPRODLAND” S.R.L. a obţinut „câștig de cauză”, instanţa prin această încheiere în esenţă nu a admis, ci a respins cerințele „SERVPRODLAND" S.R.L. de compensare a cheltuielilor de asistenţă juridică suportate de recurent: cerinţele respective au fost respinse în proporţie de circa 85% (fiind dispusă încasarea doar a aprox. 15% din suma solicitată).

Consideră că prima instanță a apreciat eronat caracterul disproporționat al cheltuielilor de asistență juridică solicitate, întemeindu-și concluzia pe faptul că acțiunea S.A. „TRIMEXPO” a fost respinsă ca tardivă la etapa pregătirii cauzei pentru dezbateri, fără a fi examinată în fond.

Recurenta invocă faptul că instanța a omis să țină cont de volumul efectiv al asistenței juridice acordate, întrucât aceasta nu s-a limitat la invocarea excepției de tardivitate, ci a depus și o referință asupra fondului cauzei, însoțită de probele colectate de la autoritățile competente, solicitând, în subsidiar, respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Astfel, consideră că reducerea cheltuielilor de asistență juridică este nejustificată și arbitrară, motiv pentru care solicită, în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, casarea încheierii în partea contestată și pronunțarea unei noi soluții privind încasarea integrală, din contul S.A. „TRIMEXPO”, a cheltuielilor de judecată în sumă de 80 592 lei.

2. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, în data de 3 iunie 2026 S.A. „TRIMEXPO” a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 29 aprilie 2026 prin care a solicitat casarea încheierii cu restituirea cauzei la rejudecare în aceiași instanță.

În motivarea recursului a indicat că, potrivit contractului încheiat între părți, S.R.L. „SERVPRODLAND” avea obligația de a prelua butașii înrădăcinați de lavandă la termenul convenit, iar în cazul întârzierii, de a achita serviciile de păstrare în cuantum de 1% din valoarea contractului pentru fiecare zi de întârziere. Astfel, consideră că fiecare zi de păstrare generează o creanță distinctă, supusă unui termen separat de prescripție extinctivă, în conformitate cu art. 395 alin. (6) din Codul civil.

Invocă faptul că prima instanță a stabilit eronat începutul curgerii termenului de prescripție la 21 octombrie 2019 pentru întreaga pretenție, fără a delimita prestațiile succesive și fără a examina posibilitatea valorificării creanțelor devenite scadente în ultimii trei ani anteriori introducerii acțiunii. Totodată, menționează că suma solicitată de 30 580 euro reprezintă remunerația pentru serviciile de păstrare aferente unei perioade limitate la un an, nefiind urmărită valorificarea nelimitată în timp a pretențiilor.

Susține că instanța nu a apreciat corespunzător negocierile purtate în vederea soluționării amiabile a litigiului, care, confirmă continuitatea raporturilor contractuale și recunoașterea obligațiilor de către intimată.

Consideră că aceste împrejurări urmau a fi examinate inclusiv sub aspectul eventualei suspendări sau întreruperi a termenului de prescripție extinctivă.

Totodată, invocă caracterul arbitrar al încheierii contestate, susținând că prima instanță a formulat aprecieri asupra temeiniciei pretențiilor sale, inclusiv prin raportare la un alt litigiu pendinte pe rolul Curții Supreme de Justiție, deși cauza a fost soluționată la etapa examinării excepției de tardivitate, fără cercetarea fondului. Opinează că asemenea constatări contravin principiilor disponibilității, contradictorialității, egalității părților și dreptului la un proces echitabil.

Cu referire la cheltuielile de judecată încasate, consideră că prima instanță nu a motivat suficient caracterul real, necesar și rezonabil al acestora, în raport cu volumul activităților procesuale desfășurate și etapa la care s-a finalizat litigiul. De asemenea, invocă faptul că soluționarea cauzei fără examinarea fondului nu justifică obligarea sa la compensarea cheltuielilor respective în cuantumul stabilit.

Solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) și restituirea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță.

I. III. Termenul de declarare a recursului și procedura de judecare a recursului:

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă al RM, **termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.**

Ținând cont de faptul că, încheierea judecătorească contestată a fost pronunțată la 19 mai 2026, iar cererea de recurs a fost depusă de către S.R.L. „SERVPRODLAND” la 02 iunie 2026, și de către „TRIMEXPO” S.A. la 03 iunie 2026, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termenul prevăzut de Lege.

În temeiul art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă al RM, este întemeiat a reține că, întru pregătirea examinării recursului, s-a expediat în adresa intimatului/intimaților și altor participanți copia cererii de recurs împreună cu înscrisurile anexate și s-a acordat termen p**entru prezentarea referinței la cererea de recurs,** explicând că neprezentarea în termen a referinței asupra cererii de recurs nu împiedică soluționarea cauzei în baza materialelor din dosar.

În același timp, participanții la proces au fost informați **despre stabilirea termenului de judecare a recursului și despre faptul că se va examina fără participarea părților**, pe

baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității.

În apărarea sa, ambele părți recurente, ,,SERVPRODLAND" S.R.L., reprezentată de către avocatul Burac Victor și S.A. „TRIMEXPO", pe principii de contradictorialitate, prin referințele și cererile depuse, au solicitat respingerea recursului declarat de partea adversă.

II. Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, examinând legalitatea și temeinica încheierii judecătorești contestate cu recurs, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și în baza materialelor din dosar, ajunge la concluzia că recursurile urmează a fi admise cu casarea integrală a încheierii primei instanțe și restituirea spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată, având în vedere faptele constatate și concluziile reținute **infra.**

În drept, în conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură civilă al RM instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată; c) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

În drept, în conformitate cu art. 186/1 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

În conformitate cu art. 186/1 alin.(2) Cod de procedură civilă al RM, excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor.

În conformitate cu art. 186/1 alin.(3) Cod de procedură civilă al RM, dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu art. 186/1 alin. (4) Cod de procedură civilă al RM, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Analizând încheierea supusă recursului, materialele cauzei, motivele invocate de în recurs, Colegiul constată că instanța de fond incorect a reținut starea de fapt și incorect a aplicat cadrul legal circumstanțelor de fapt constatate.

Astfel, în baza materialelor cauzei, a circumstanțelor de fapt și drept invocate în prima instanță și în fața instanței de recurs, se constată după cum urmează:

La 19 februarie 2026, reprezentantul „TRIMEXPO” S.A., avocatul Goiman Alexandru, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva „SERVPRODLAND” S.R.L. cu privire la încasarea remunerației pentru servicii de păstrare și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 23 martie 2026, reprezentantul pârâtului „SERVPRODLAND” S.R.L., avocatul Burac Victor, a înaintat referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind tardivă, în acest sens înaintând excepție de tardivitate a acțiunii, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, anularea măsurilor de asigurare, iar dacă cererea privind excepția de tardivitate va fi respinsă, a solicitat obligarea reclamantului la plata unei cauțiuni pentru eventualul prejudiciu cauzat prin aplicarea măsurilor de asigurare

În temeiul încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 19 mai 2026, s-a admis cererea înaintată de reprezentantul pârâtei „SERVPRODLAND” S.R.L., avocatul Burac Victor, cu privire la excepția de tardivitate și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul „TRIMEXPO” S.A., avocatul Goiman Alexandru împotriva „SERVPRODLAND” S.R.L. cu privire la încasarea remunerației pentru servicii de păstrare și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat din contul „TRIMEXPO” S.A. în beneficiul „SERVPRODLAND” S.R.L. suma de 12000 (doisprezece mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezența cauză, cu respingerea în rest a cererii privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică. S-au anulat măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) nr. 2c-14/26 din 2 martie 2026, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de „TRIMEXPO” S.A. împotriva „SERVPRODLAND” S.R.L. cu privire la încasarea remunerației pentru servicii de păstrare și compensarea cheltuielilor de judecată, o dată cu intrarea în vigoare a prezentei încheieri

Pentru a pronunța o asemenea soluție, prima instanță a reținut că, potrivit contractului nr. 7/18 din 17 mai 2018 și acordului adițional nr. 1 din 19 octombrie 2018, reclamanta S.A. „TRIMEXPO” s-a obligat să cultive și să vândă 20 000 de butași înrădăcinați de levănțică, **iar pârâta S.R.L. „SERVPRODLAND” să achite și să preia produsele până la 20 octombrie 2019, urmând ca, în caz de întârziere, să achite servicii de păstrare în cuantum de 1% din valoarea contractului pentru fiecare zi.**

Instanța a considerat că termenul de prescripție extinctivă a început să curgă la 21 octombrie 2019, dată la care reclamanta a cunoscut sau trebuia să cunoască despre pretinsa încălcare a dreptului său, având posibilitatea de a se adresa instanței pentru apărarea acestuia.

Totodată, a respins argumentul privind caracterul continuu al obligației și curgerea prescripției de la data somației din 20 iunie 2023, reținând că expedierea unei somații ulterioare nu poate amâna începutul termenului de prescripție extinctivă, întrucât o asemenea interpretare ar permite creditorului să prelungească unilateral termenul legal de exercitare a dreptului material la acțiune.

În drept, Colegiul civil reține că, în temeiul art. 394 Cod civil al RM, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă *numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.*

În temeiul art. 395 alin. (1) Cod civil al RM, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune**. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.** (6) *în cazul în care un debitor este obligat la prestaţii succesive, dreptul la acţiune cu privire la fiecare dintre aceste*

prestaţii se stinge printr-o prescripţie extinctivă separată, chiar dacă debitorul continuă să execute una sau alta dintre prestaţiile datorate.

Colegiul civil reține că, de principiu, dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, în circumstanțele cauzei fiind condiționat de respectarea termenului de prescripție. Respectiv, ține de obligația persoanei de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție și, având în vedere interesul său material și procesual privind acceptarea spre examinare a cererilor de către instanțele de judecată și examinarea cauzei în fond, aceasta urmează să întreprindă măsurile necesare întru protejarea drepturilor sale de acces la justiție prin depunerea unei cereri de chemare în judecată cu respectarea termenului prevăzut de Lege, întru respectarea securității raporturilor juridice.

În ceea ce privește concluziile primei instanțe privind admiterea excepției de tardivitate și respingerea acțiunii ca fiind tardivă, Colegiul judiciar constată că acestea sunt întemeiate pe o apreciere incompletă a circumstanțelor cauzei și pe aplicarea incorectă a normelor ce reglementează prescripția extinctivă.

În acest sens, Colegiul reține că, potrivit cererii de chemare în judecată, S.A. „TRIMEXPO" a solicitat încasarea sumei de 30 580 euro, cu titlu de remunerație pentru serviciile de păstrare a butașilor înrădăcinați de levănțică, invocând clauza contractuală potrivit căreia **beneficiarul urma să achite 1% din valoarea contractului pentru fiecare zi de întârziere în preluarea produselor.**

Totuși, din conținutul cererii de chemare în judecată, care trebuie să conțină obligatoriu circumstanțele de fapt și drept care stau la baza acțiunii civile, nu rezultă cu suficientă claritate perioada concretă pentru care se solicită încasarea remunerației respective și modalitatea de calcul a datoriei revendicate a fi încasate din contul pârâtul.

Astfel, deși reclamanta face referire la perioada începând cu 21 octombrie 2019, iar din pretenția adresată pârâtei rezultă perioada 21 octombrie 2019 – 19 iunie 2023, la materialele cauzei nu se regăsește un calcul explicit și detaliat care să permită identificarea zilelor pentru care se pretinde plata, a cuantumului aferent acestora și a modului de determinare a sumei finale solicitate.

Or, stabilirea perioadei și a modalității de calcul a datoriei, pentru care se pretinde plata serviciilor de păstrare, prezintă o importanță determinantă pentru examinarea excepției de tardivitate, întrucât urmează să fie apreciat la stabilirea momentului nașterii dreptului la acțiune în raport cu fiecare prestație pretinsă a fi executată în beneficiul pârâtului.

Colegiul observă că prima instanță s-a limitat la constatarea faptului că reclamanta a cunoscut despre pretinsa încălcare a dreptului său la 21 octombrie 2019, apreciind această dată drept moment unic al începerii curgerii termenului de prescripție extinctivă pentru întreaga pretenție. O asemenea abordare nu poate fi considerată suficientă, în condițiile în care obiectul acțiunii îl constituie încasarea remunerației pentru servicii de păstrare, al căror cuantum, potrivit clauzelor contractuale invocate, este determinat pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, prima instanță urma să examineze natura juridică a obligației de plată pretinse și să stabilească dacă aceasta constituie o obligație unică, născută la momentul nepreluării bunurilor, sau dacă presupune prestații succesive, pentru care dreptul la acțiune se naște distinct, în funcție de scadența fiecărei prestații.

În acest context, Colegiul consideră relevantă aplicabilitatea art. 395 alin. (6) din Codul civil, potrivit căruia, în cazul în care debitorul este obligat la prestații succesive, dreptul la acțiune cu privire la fiecare dintre acestea se stinge printr-o prescripție extinctivă separată.

Prin urmare, simpla împrejurare că obligația de preluare a bunurilor ar fi fost încălcată începând cu 21 octombrie 2019 nu conduce, în mod automat, la concluzia că toate pretențiile de plată rezultate ulterior sunt prescrise, fără examinarea caracterului acestora și a perioadei concrete pentru care sunt formulate.

În consecință, Colegiul constată că prima instanță nu a elucidat circumstanțele esențiale pentru soluționarea excepției de tardivitate și nu a verificat dacă, prin raportare la natura obligației invocate și la perioada aferentă remunerației solicitate, există prestații pentru care termenul de prescripție extinctivă nu era împlinit la data introducerii acțiunii, respectiv la 19 februarie 2026.

De altfel, Colegiul subliniază că, în lipsa unui calcul detaliat al remunerației solicitate, nu poate fi verificată corespondența dintre suma de 30 580 euro, perioada pentru care se pretinde plata și cuantumul contractual de 140 euro pentru fiecare zi de întârziere. Această neclaritate împiedică stabilirea obiectului concret al pretenției sub aspect temporal și, implicit, verificarea împlinirii termenului de prescripție extinctivă.

Astfel, Colegiul civil constată că, prima instanță urma să clarifice aceste aspecte înainte de a se pronunța asupra excepției de tardivitate, întrucât determinarea perioadei de referință și a naturii obligației pretinse constituie premise indispensabile pentru aplicarea corectă a dispozițiilor art. 395 alin. (1) și (6) Cod civil al RM.

În aceste circumstanțe, Colegiul apreciază că admiterea excepției de tardivitate și respingerea integrală a acțiunii au fost dispuse fără o examinare completă a circumstanțelor relevante pentru soluționarea problemei supuse judecării.

Prin urmare, la rejudecare, prima instanță urmează să clarifice perioada concretă pentru care reclamanta solicită încasarea remunerației, să verifice calculul sumei pretinse, să determine natura juridică a obligației de plată și, în funcție de constatările efectuate, să examineze excepția de tardivitate prin prisma dispozițiilor art. 395 alin. (1) și (6) din Codul civil, stabilind dacă termenul de prescripție extinctivă s-a împlinit pentru întreaga pretenție sau numai pentru anumite prestații.

Astfel, rejudecarea problemei supuse judecării, nemijlocit soluționarea excepției de tardivitate în mod complet și obiectiv, ținând cont de toate elementele de fapt și de drept relevante, este dispusă pentru protejarea dreptului de acces la justiție și pentru securitatea raporturilor juridice.

Subsecvent, având în vedere faptul că soluția, privind compensarea cheltuielilor de judecată și privind anularea măsurilor de asigurare, este dependentă de soluția pronunțată asupra excepției de tardivitate, Colegiul consideră că și aceste chestiuni urmează a fi reexaminate, ținând cont de rezultatul soluționării cauzei și de criteriile prevăzute de art. 94, 96 Cod de procedură civilă al RM, respectiv, prevăzute de art. 180 Cod de procedură civilă al RM.

În rest, reieșind din circumstanțele constatate supra, Colegiul civil consideră că nu este împuternicită să se expună asupra argumentelor recurenților, în contextul în care instanța de recurs nu poate soluționa prin decizie problema respectivă.

În concluzie, având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, deoarece circumstanţele importante pentru examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, concluziile primei instanțe fiind bazate pe aplicarea incorectă a normelor de drept material și procedural, iar *recursul declarat este întemeiat, însă problema nu poate fi soluționată în fond prin decizie*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia să admită, din alte motive, cererile de recurs declarate, să caseze integral încheierea Judecătoriei Criuleni sediul central din 19 mai

2026, și să restituie spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată în aceeași instanță și în același complet de judecată.

Compensarea cheltuielilor de judecată în instanța de recurs: În temeiul art. 94 Cod de procedură civilă al RM, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. (2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui. (3) Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii. (4) Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărîrea atacată sau pronunţă o nouă hotărîre, instanţa ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, ținând cont de faptul că instanța de recurs, pe principii de legalitate, reieșind din limitele judecării cauzei, a admis, din alte motive decât cele invocate în recurs, recursul declarat de „SERVPRODLAND” S.R.L, reprezentat de avocatul Burac Victor, și recursul declarat de S.A. „TRIMEXPO”, cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 19 mai 2026 și restituirea spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată, Colegiul civil consideră că nu există temei de a compensa cheltuielile de judecată, solicitate de „SERVPRODLAND” S.R.L, reprezentat de avocatul Burac Victor, în instanța de recurs.

III. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă al RM, art. art. 423 – 426, art. 428 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e:

Se admite, din alte motive, recursul declarat de „SERVPRODLAND” S.R.L, reprezentat de avocatul Burac Victor, și recursul declarat de S.A. „TRIMEXPO”.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 19 mai 2026, pronunțată în cauza civilă intentată la acțiunea civilă depusă de „TRIMEXPO” S.A., avocatul Goiman Alexandru împotriva „SERVPRODLAND” S.R.L. cu privire la încasarea remunerației pentru servicii de păstrare și compensarea cheltuielilor de judecată, și se restituie spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată în aceeași instanță și în același complet de judecată.

Decizia instanţei de recurs este irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei judecătorești www.cac.instante.justice.md.

Preşedintele completului, judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan